

“คณะกรรมการตรวจการจ้าง” ... ตรวจรับงานจ้าง ด้วยสายตา !!

โดย นายปกครอง

คดีปกครองที่นายปกครองจะนำมาเล่าให้ฟังฉบับนี้ *ครับ !!*

เป็นกรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีคำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างรับผิดชอบเป็น “ค่าปรับทางปกครอง” เท่ากับเงินเดือน ๕ เดือน

มูลเหตุของคดีนี้ คือ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบว่าการจ้างตามสัญญาจ้างปรับปรุงภูมิทัศน์ศูนย์แสดงสินค้าและศูนย์ประชุมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ด้วย

ต่อมาคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติว่าเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจการจ้าง กระทำโดยจงใจปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบของหน่วยรับตรวจ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

จึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังกำหนดโทษปรับทางปกครอง

โดยเฉพาะผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลในฐานะประธานกรรมการตรวจการจ้าง ให้รับผิดชอบเป็น “ค่าปรับทางปกครอง” เท่ากับเงินเดือน ๕ เดือน และให้หน่วยงานต้นสังกัดหักเงินเดือนชำระค่าปรับ

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำวินิจฉัยฯ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากได้ดำเนินการแก้ไขงานให้ถูกต้อง และผู้รับจ้างได้คืนเงินส่วนที่จ่ายเกินไปแล้ว จึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครองขอให้มีคำพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยฯ

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานจ้าง คือ สัญญากำหนดงานวัสดุอุปกรณ์ประกอบสวนกำหนดให้มีเสาไฟฟ้ารูปหงส์ทำด้วยอลูมิเนียม จำนวน ๑๔ ต้น งานดินถมได้กำหนดให้ผู้รับจ้างถมดินพร้อมบดอัด จำนวน ๑,๕๑๑ ลูกบาศก์เมตร ในการตรวจการจ้าง กรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานจ้างตามใบตรวจรับงานจ้างจากรายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานและตรวจรับงานด้วยสายตาโดยสังเกตจากลักษณะรูปร่างภายนอกและวัดขนาดและเห็นว่างานจ้างถูกต้องตามสัญญาสมควรจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้าง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า องค์ประกอบความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังตามข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๕ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ มี ๕ ประการ คือ *ประการแรก* ผู้กระทำต้องเป็นเจ้าหน้าที่ *ประการที่สอง* ผู้กระทำเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมงานหรือตรวจการจ้าง *ประการที่สาม* ไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ *ประการที่สี่* การไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ และ*ประการที่ห้า* โดยจงใจ

เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจการจ้าง ได้ทำการตรวจสอบเอกสารรายงานตามที่ผู้ควบคุมงานรายงาน ซึ่งในรายงานไม่ได้ระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานและวัสดุที่ใช้และได้ตรวจสอบงานจ้างที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบด้วยสายตา เป็นเพียงการพิจารณาจากภายนอกไม่เพียงพอที่จะยืนยันชนิดของวัสดุที่ใช้ให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในสัญญา อันเป็นการทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายจากการรับเองงานที่ไม่ได้คุณภาพตามที่ประสงค์ไว้ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องจ่ายเงินค่าจ้างเกินไปกว่าปริมาณงานที่ทำ

ถึงแม้เจ้าหน้าที่จะได้ดำเนินการแก้ไขและผู้รับจ้างได้คืนเงินส่วนที่จ่ายเกินไปแล้วก็ตาม ถือว่าความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังได้เกิดเป็นความผิดสำเร็จแล้ว การที่หน่วยงานของรัฐกำหนดโทษปรับทางปกครอง จึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อง. ๑/๒๕๖๑)

การตรวจการจ้างเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้สัญญาจ้างบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจการจ้างจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้และมีความเข้าใจในเงื่อนไขข้อกำหนดในสัญญาจ้างเป็นอย่างดี และปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบอย่างถูกต้อง เพราะหากไม่เข้าใจหรือเข้าใจคลาดเคลื่อนในการทำหน้าที่หรือตั้งใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย นอกจากจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการหรือบุคคลอื่นแล้วอาจจะทำให้ตนเองต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือความรับผิดทางวินัยหรือความรับผิดทางอาญาหรือโทษทางปกครองตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ (ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน) (ประกาศตีปกครอง ได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)
